

**Svar på fråga 2023/24:974 av Azadeh Rojhan (S)
Hat och hot mot utländska journalister**

Azadeh Rojhan har frågat mig vilka specifika åtgärder jag anser att regeringen kan vidta för att ytterligare stärka skyddet för utländska journalister som arbetar i Sverige och hur vi kan säkerställa att dessa åtgärder är effektiva och hållbara på lång sikt.

Sverige är ett av de länder i världen där journalister har absolut bäst skydd och möjligheter att verka. Precis som Azadeh Rojhan noterar har regeringen i flera sammanhang tagit stark ställning för den i Sverige vidsträckta press- och yttrandefriheten. På pressfrihetsdagen den 3 maj presenterades nya insatser för att stärka stödet och skyddet för journalister i Sverige som är utsatta med anledning av sin yrkesutövning.

Regeringen har beslutat att ge Brottsofferjouren bidrag för att utgöra kontaktpunkt för journalister som är i behov av stöd och Mediemyndigheten har fått i uppgift att följa arbetet med hot

och hat mot journalister och samla berörda aktörer till dialog, just för att få långsiktighet i arbetet över tid.

Ett sätt att verka för yttrandefrihet och en demokratisk utveckling är att fortsätta utvecklingen av fristadssystemet för hotade kulturarbetare och journalister. Sverige är tillsammans med Norge det land i världen med flest fristäder. Statens kulturråd har i uppdrag att verka för fler fristäder för förföljda konstnärer samt för en utveckling av fristadssystemet i Sverige.

När det gäller brott som begås mot en utländsk journalist vill jag vara tydlig med att det arbete som görs i Sverige för att skydda journalister från hot, hat, trakasserier och våld givetvis även omfattar journalister som befinner sig i Sverige i exil. Den som attackerats har tillgång till samma rättsliga skydd som vilken annan journalist och medborgare som helst.

Sedan den 1 augusti 2023 har det straffrättsliga skyddet för journalister stärkts genom införandet av en särskild straffskärpningsgrund för brott som begåtts mot en person på grund av att han eller hon eller någon närstående yrkesmässigt bedrivit nyhetsförmedling eller annan journalistik.

Polismyndigheten har utvecklat sitt arbete mot demokratihotande brottslighet, dit bl.a. brott riktade mot journalister räknas. I de tre största polisregionerna finns särskilda specialistgrupper mot demokrati- och hatbrott och i

övriga polisregioner finns utredare och förundersöknings-ledare som är särskilt utsedda för att arbeta med den typen av brott.

De uppgifter jag tagit del av, om att kriminella i Sverige är en del av hotbilden mot journalister som befinner sig i Sverige i exil, är djupt oroande. Jag vill betona att regeringen bedriver ett omfattande arbete mot den organiserade brottsligheten i landet. Tre nya nationella strategier har presenterats, en mot våldsbejakande extremism och terrorism, en mot organiserad brottslighet och en med fokus på sociala brottsförebyggande åtgärder. Vi har tidigare sett kopplingar mellan organiserad brottslighet och våldsbejakande extremism. Nu har vi också sett exempel på att gängkriminella värvas av utländska statliga aktörer och använts som ombud för att begå våldsdåd och andra former av säkerhetshotande verksamhet runtom i Europa och i Sverige.

Avslutningsvis vill jag nämna att jag tillsammans med statsrådet Strömmer har bjudit in företrädare för mediebranschen till ett rundabordssamtal den 20 juni för att diskutera och konkretisera vad som ytterligare behövs för att säkerställa att journalister har rätt förutsättningar att verka i Sverige. Frilansande journalister och journalister som befinner sig i Sverige i exil är extra sårbara och deras behov av stöd brukar lyftas vid dessa samtal.

Stockholm den 19 juni 2024

Parisa Liljestränd